خبر

چرا ارز تا ۲۰ هزار تومان صعود کرد

● احمد عراقچی، معاون ارزی سابق بانک مرکزی، در یادداشتی ارسالی به الف درباره چرایی افزایش نرخ ارز تا ۲۰ هزار تومان توضیح داد.این یادداشت در پاسخ به مطلبی تحت عنوان «چند پرسش ساده از آقای احمد عراقچی» نوشته شده که مسائل مطرح‌شده در یادداشت نخست را تشریح می‌کند. در این مطلب آمده است:از زمان انتصاب اینجانب در نیمه مرداد ۱۳۹۶ تا اواخر همان سال، با وجود شرایط اقتصادی و ارزی دشوار کشور، تدابیر و اقدامات مجموعه معاونت ارزی بانک مرکزی به شهادت آمار، ارقام و نموداری که در ادامه مشاهده می‌شود، موفق و سبب حفظ آرامش بازار ارز کشور بوده است که نشانه‌ای از صلاحیت علمی و عملی آن معاونت است. متأسفانه ورود غیرتخصصی برخی از نهادها به حیطه اقدامات بانک مرکزی و محدودشدن ابزارهای مدیریت بازار ارز در اواخر اسفند ۱۳۹۶، مُخل تدابیر و اقدامات بانک مرکزی شده و از آن به بعد سیر صعودی قیمت ارز شروع شد. این روند بعد از یک ماه منجر به تصمیم خاص دولت مبنی‌بر تعیین نرخ دستوری دلار شد.اما درباره موضوع خاص فروش ارز فردایی که محور پرونده کیفری تشکیل‌شده برای اینجانب و برخی دیگر از مسئولان بانک مرکزی است، باید تاکید کنم که این اقدام مشخص، تدبیری با پشتوانه علمی و کارشناسی و درعین حال در راستای سیاست ابلاغی دولت بوده است. موفقیت آن، هم در سخنان سخنگوی دولت بیان شد و هم در نمودار قیمت مشهود است. بنابراین مداخله و فروش ارز در بازار فردایی که در دادگاه مورد رسیدگی قرار گرفت و در سؤالات نگارنده نیز مطرح شده است، اقدامی مطابق مصالح عمومی بود که به‌درستی و به دور از هرگونه فسادی انجام پذیرفت. باوجود برخی دروغ‌پردازی‌ها، در این اقدام هیچ ارزی گم نشده علاوه بر اینکه کلیه وجوه ریالی متناظر با ارزهای فروخته‌شده در حداقل زمان و به‌طورکامل به حساب اداره عملیات ارزی بانک مرکزی واریز شده است. مدیرکل مربوطه در بانک مرکزی در روزهای گذشته در مصاحبه‌ای با خبرگزاری فارس صحت این ادعا را تأیید کردند. به‌منظور روشن‌شدن ذهن خوانندگان محترم باید بیان کنم که از ۲۱ فروردین ۱۳۹۷ تا روز دستگیری اینجانب، یعنی ۱۴ مرداد ۱۳۹۷، پیرو اتفاقات رخ‌داده و همچنین حسب تصمیم و مصوبه فروردین ماه هیئت وزیران، بانک مرکزی عملا ابزاری برای مدیریت بازار ارز در اختیار نداشت.۱۵ مرداد ماه، یعنی زمانی‌که اینجانب در حبس انفرادی بودم، بسته جدید ارزی رونمایی و به دلایلی که طرح آن از حوصله این نوشته خارج است، قیمت ارز از حدود ۹ هزار تومان تا مرز ۲۰ هزار تومان پیش رفت و پس از آن بانک مرکزی با اخذ اختیارات لازم از سران سه قوه، به‌سختی و با کوششی زیاد توانست آن را مهار و امروز در محدوده ۱۱ هزار و ششصد تومان مدیریت کند. بار دیگر باید تأکید کنم پرونده‌ای که در دادگاه رسیدگی شد، صرفا به بررسی تصمیم مربوط به مداخله پوششی در بازار فردایی ارز آن هم در سه ماه پایانی سال ۱۳۹۶ پرداخته است. متأسفانه برخی رسانه‌ها در تلاش‌اند در اذهان عمومی این پرونده را مرتبط با موضوعاتی مانند تصمیم دولت مبنی‌بر تعیین قیمت ۴۲۰۰ تومان برای دلار و اتفاقات بعد از آن و یا رسیدن قیمت دلار به محدوده ۲۰ هزار تومان در مهر ۱۳۹۷ بیان کنند. حتما مبهم‌گویی و پس و پیش کردن تاریخ تصمیمات و رخدادهای مهم اقتصادی و ارزی کمکی به کشف اصل ماجرا نکرده و جز تشویش اذهان نتیجه‌ای ندارد.

آغاز فروش اینترنتی ۵ محصول سایپا از امروز

● شرکت سایپا در اطلاعیه جدید خود آغاز فروش پنج محصول این شرکت را از امروز چهارم شهریورماه اعلام کرد.به گزارش تسنیم، شرکت سایپا در اطلاعیه جدید خود آغاز فروش پنج محصول این شرکت را از امروز اعلام کرد. در این طرح فروش محصولات سایپا ۱۵۱، تیبا صندوق‌دار با رینگ فولادی و آلومینیومی، ساینا دنده‌ای با رینگ فولادی و آلومینیومی به فروش می‌رسد.

گزارش میدانی «شرق» از نحوه پرداخت سود سپرده در ۱۸ بانک و مؤسسه اعتباری

سرپیچی دسته‌جمعی از قانون

مهفام سلیمان‌بیگی: بر اساس آخرین بخش‌نامه شورای پول و اعتبار در پنجم شهریور سال ۱۳۹۶، بانک‌ها موظف هستند به سپرده‌های بلندمدت خود نرخ سود ۱۵درصدی و به سپرده‌های ماه‌شمار خود که در واقع سپرده‌های کوتاه‌مدت هستند، نرخ سود ۱۰درصدی بدهند؛ اما بررسی میدانی «شرق» و استعلام از ۱۸ بانک و مؤسسه اعتباری، حاکی از آن است که این مصوبه در کمتر بانکی اجرا می‌شود؛ تاجایی‌که در برخی از بانک‌ها و مؤسسات، نرخ سود سپرده‌های بلندمدت از مرز ۲۰ درصد نیز عبور کرده است. چندی پیش معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد درباره نرخ سود اولتیماتوم داد و در نامه‌ای به مدیران عامل ۱۳ بانک تأکید کرد همه بانک‌های دولتی و غیردولتی ملزم به رعایت نرخ‌ها و سایر مصوبات شورای پول و اعتبار هستند. اگرچه برخی کارشناسان معتقدند چشم‌پوشی بانک مرکزی از تخلف بانک‌ها در شرایط فعلی و با وجود عقب‌ماندگی شدید نرخ سود بانکی از تورم منطقی به نظر می‌رسد؛ اما باید در نظر داشت که سرپیچی از قانون، هرچقدر منطقی به نظر برسد، باز هم تخلف است و اگر قرار است بانک‌ها بتوانند نرخ سود را تا ۲۰ درصد بالا ببرند، این موضوع باید به تصویب شورای پول و اعتبار برسد.کارشناسان بانکی در حالی موافق افزایش نرخ سود هستند که دیگر کارشناسان اقتصادی، این اقدام را دور باطل تازه‌ای می‌دانند. حسین عبده‌تبریزی پیش‌تر در پاسخ به این پرسش خبرنگار «شرق» مبنی بر اینکه همه پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تورم سال ۱۳۹۸ بالا و مثلا رقمی بیش از ۳۰ و ۳۵ درصد است، آیا نباید نرخ سود سپرده‌های بانکی را بالا برد؟ پاسخ می‌دهد: خیر؛ ابدا. بانک‌های ایران در پرداخت همین سودهای ۱۵ تا ۲۰ درصد نیز مشکل دارند و بالارفتن نرخ‌ها ما را در دور باطل تازه‌ای می‌اندازد؛ سودهای موهوم بیشتری توزیع خواهد شد، حساب قرمز بانک‌ها بزرگ‌تر می‌شود، پایه پولی افزایش می‌یابد و حجم نقدینگی با شدت بیشتری بزرگ می‌شود. اگر مدت طولانی به سیاست پرهزینه و پرمخاطره نرخ بهره بالا ادامه دهیم، این سیاست نه‌تنها رکود را طولانی و عمیق می‌کند، بلکه با جذب پول‌های داغ، به بی‌ثباتی نرخ ارز نیز دامن می‌زند.

پاسخ آقای تحویلدار

«شرق» در یک بررسی میدانی از نرخ سود سپرده‌های مدت‌دار در سه مؤسسه اعتباری و ۱۵ بانک استعلام گرفت.اولین بانکی که به آن مراجعه می‌کنم، بانک پاسارگاد است. از مسئول باجه می‌پرسم نرخ سود سپرده‌های مدت‌دار در بانک پاسارگاد به چه صورت است؟ او پاسخ می‌دهد: «بستگی دارد چقدر پول داشته باشید. اگر پولتان زیر ۵۰ میلیون تومان باشد، ۱۵ درصد؛ اگر از ۵۰ میلیون تا ۵۰۰ میلیون است، ۱۸درصد؛ اگر از ۵۰۰ میلیون تومان تا یک میلیاردو۵۰۰ میلیون تومان باشد، ۱۹ درصد و بالاتر از این مبلغ هم ۲۰ درصد سوددهی دارد. اگر هم بخواهید پولتان را زودتر بردارید، قبل از سه ماه ۱۰ درصد ماه‌شمار و بعد از سه ماه با همان درصدهایی که گفتم برایتان حساب می‌شود». بانک ملت، دومین بانکی است که به آن سر می‌زنم. متصدی باجه درباره نرخ سود سپرده مدت‌دار در بانک ملت می‌گوید: «سود سپرده یک‌ساله همان ۱۵درصد و ماه‌شمار همان۱۰ درصد است که اعلام شده؛ اما در کنار آن اوراق را داریم که سود آن ۱۸ درصد است. اگر بخواهید پیش از یک سال هم برداشت کنید، سود آن ۱۴ درصد می‌شود». بانک ملت جزء معدود بانک‌هایی بود که نرخ سود ابلاغی را رعایت می‌کرد. سومین بانک در مسیرم بانک کشاورزی است. وقتی از خانم متصدی درباره نرخ سود سپرده در این بانک می‌پرسم، با خنده پاسخ می‌دهد: «الان را نمی‌دانم؛ اما تا دیروز ۱۸ درصد بود؛ الان ممکن است شده باشد ۱۵ درصد، شاید هم همان ۱۸ درصد مانده باشد. اینها کارشان معلوم نیست؛ یک روز این نرخ را می‌گذارند و روز بعد نرخ دیگری را؛ باید اجازه بدهید بروم داخل سیستم و نرخ دقیق آن را به شما اطلاع بدهم». او درحالی‌که مشغول بررسی سیستم است تا نرخ فعلی را اعلام کند، ادامه می‌دهد: «آیین‌نامه داخلی بانک دائم در تغییر است. چند روز ۱۸درصد است، به حدنصاب که می‌رسد، می‌گویند دوباره بشود همان ۱۵ درصد. اگر ۱۸ درصد باشد و بخواهید پولتان را زودتر از موعد یک سال خارج کنید، نرخ شکست آن هشت درصد است؛ یعنی سود ۱۰درصدی دریافت می‌کنید. اگر هم نرخ ۱۵ درصد باشد، بستگی دارد چه زمانی پولتان را بخواهید؛ برای سه ماه یا شش ماه یا ۹ ماه متفاوت است و حداقل نرخ شکست آن ۱۰ درصد است». در آخر هم او نرخ سود سپرده مدت‌دار در بانک کشاورزی را درحال‌حاضر ۱۸درصد اعلام می‌کند. از او می‌پرسم مگر قانون شورای پول و اعتبار برای سپرده‌های بلندمدت ۱۵ درصد نیست؟! آیا بانک مرکزی با این بی‌تفاوتی بانک‌ها به قانون برخوردی نمی‌کند؟ پاسخ می‌شنوم: «بانک مرکزی قانون و نرخ سود سپرده در بانک‌ها را هم می‌داند؛ اما گویا تصمیم گرفته دست بانک‌ها را کمی باز بگذارد». بانک چهارمی که سراغ آن می‌روم، بانک گردشگری است که بانکدار آن نرخ سود سپرده یک‌ساله را ۲۰ درصد اعلام می‌کند و تأکید می‌کند بعد از یک ماه بدون هیچ جریمه‌ای می‌توانید پولتان را خارج کنید. این متصدی باجه همچنین اضافه می‌کند: «الان دیگر سپرده کوتاه‌مدت یا روزشمار وجود ندارد. کوتاه‌مدت، ماه‌شمار است و سود آن ۱۰ درصد است؛ مثل بقیه بانک‌ها». بانک بعدی که با آن مواجه می‌شوم، بانک سپه است که بانکدار آن در کنار سود ۱۰درصدی ماه‌شمار، خبر از وجود صندوقی می‌دهد که سازوکار آن شبیه خرید سهام است. متصدی باجه در بانک سپه تصریح می‌کند: «ما طرحی داریم به نام گنجینه امید که یک صندوق سهامی است. این طرح شبیه سهام است؛ با این تفاوت که طرف‌حساب شما فقط بانک است. باید در سایت ثبت‌نام آن را انجام دهید و رمز عبور دریافت کنید. من این صندوق را پیشنهاد می‌کنم؛ چون سودش خوب است؛ به صورت روزشمار ۲۰ درصد سود می‌دهد؛ درصورتی‌که نرخ سپرده‌های یک‌ساله ما در اینجا ۱۹.۵ درصد است، آن‌هم زمانی که مبلغ سپرده‌گذاری شما بالای ۳۰۰ میلیون تومان باشد. کمتر از ۳۰۰ میلیون تومان، فقط ۱۵ درصد سود دارد». بانک پارسیان ششمین بانکی است که به آن مراجعه می‌کنم و درمی‌یابم در این بانک دو نوع حساب یک‌ساله وجود دارد؛ یکی با ۱۹ درصد و دیگری با ۲۰ درصد سود و تفاوت آنها تنها در نرخ شکست سودشان است و میزان سپرده‌گذاری نیز در آن دخیل نیست.

اختلاف ۸درصدی با نرخ سود مصوب قانونی

مؤسسه اعتباری نور، هفتمین مرجع و اولین مؤسسه اعتباری است که به آن سر می‌زنم و آنچه در آنجا می‌شنوم برایم شگفتی‌آور است: سود تا ۲۳ درصد؛ یعنی هشت درصد بالاتر از نرخ سود تعیین‌شده در قانون. متصدی باجه در مؤسسه اعتباری نور توضیح می‌دهد: «اگر اکنون بخواهید حساب باز کنید، سود آن ۲۰ درصد است و بعد از یک ماه می‌توانید پولتان را بدون ریالی جریمه خارج کنید؛ اما برای کسانی که قبلا در این مؤسسه حساب داشته‌اند و مشتریان قدیمی محسوب می‌شوند، شرایط متفاوت است.

آنان اگر ۱۰تا صد میلیون پول داشته باشند، ۲۲درصد و اگر صد میلیون به بالا داشته باشند، ۲۳ درصد سود دریافت می‌کنند». شرایط مزبور اگرچه برای سپرده‌گذاران بسیار مطلوب است اما شدیدا با نرخ مصوب برای سوددهی سپرده‌های مدت‌دار مغایرت دارد. مدتی بود شنیده می‌شد که بانک مرکزی با بانک‌ها کمی با مسامحه رفتار می‌کند و از بی‌قانونی آنان تا سقف پنج درصد چشم‌پوشی می‌کند؛ اما با خاطیانی که از مرز ۲۰ درصد بگذرند، به‌شدت برخورد می‌کند؛ ولی گفته‌های متصدیان بانک‌ها حاکی از آن است حتی وقتی سود پرداختی به بالای ۲۰ درصد برسد هم برخوردی با بانک‌ها و مؤسسات نمی‌شود. از متصدی باجه می‌پرسم: آیا بانک مرکزی با این مقدار سود برخوردی نمی‌کند؟ قانون آن ۱۵درصد است. پاسخ می‌شنوم: «خیلی چیزها قانون است، این ۱۵درصد فقط روی کاغذ نوشته شده اما هیچ بانک و مؤسسه‌ای آن را رعایت نمی‌کند. بانک مرکزی هم قطعا این را می‌داند اما برخوردی نمی‌کند. همه ما مجوز داریم و زیر نظر بانک مرکزی هم هستیم. پس کارمان تخلف محسوب نمی‌شود». هشتمین بانکی که به‌سراغش می‌روم بانک صادرات است. آنچه در این بانک می‌شنوم کاملا مطابق قانون به نظر می‌رسد؛ نرخ ۱۵درصدی برای سوددهی سپرده‌های بلندمدت. اما متصدی باجه در بانک صادرات ادامه می‌دهد:« ما نوعی سپرده‌گذاری هم داریم که روزشمار است. در واقع یک صندوق است؛ پول شما در بورس سرمایه‌گذاری می‌شود و ۲۰ درصد سود دریافت می‌کنید. در کنار آن گواهی سپرده هم داریم که ۱۸ درصد سود دارد. این گواهی سپرده همان اوراق مشارکت است اما به‌جای اوراق که دردسرش زیاد بود، گواهی از بانک داده می‌شود». بانک دیگری که از نرخ سود سپرده‌ها در آن آگاه شدم، بانک کارآفرین بود که سپرده‌های یک‌ساله در آن سودی ۱۸درصدی و ۱۹درصدی را شامل می‌شدند؛ تنها تفاوت این دو نوع سپرده در نرخ شکست آنها بود. بعد از بانک کارآفرین به دهمین مرجع و دومین مؤسسه اعتباری سر زدم؛ مؤسسه کوثر. در این مؤسسه نیز مانند بیشتر بانک‌ها و مؤسسات سود ماه‌شمار ۱۰درصد و مطابق با قانون شورای پول و اعتبار است اما سپرده‌های یک‌ساله در آن ۲۰ درصد سود دریافت می‌کنند. نرخ سود سپرده‌های مدت‌دار در مؤسسه کوثر و بانک آینده که یازدهمین بانک مورد بررسی بود، یکسان است.

کم یا زیاد، به‌هرحال قانون است

گام بعدی برای بررسی، مؤسسه اعتباری توسعه بود. خانم جوان متصدی باجه درباره نرخ سود سپرده در این مؤسسه می‌گوید: «مطابق قانون یک‌ساله ۱۵ درصد و ماه‌شمار ۱۰درصد است». از او می‌پرسم با شرایط رقابتی موجود بین بانک‌ها و مؤسسات برای سوددهی و جذب سپرده‌گذاران چرا نرخ سوددهی در مؤسسه اعتباری توسعه کم است؟ او پاسخ می‌دهد: «کم یا زیاد، مطابق قانون است. باید از آنان پرسید که چرا از این قانون سرپیچی می‌کنند». به نظر می‌رسد این مؤسسه عطای رقابت را به لقایش بخشیده و ترجیحش رعایت قانون است نه جذب بیشتر سپرده. مرجع بعدی بانک تجارت است. بنا بر اعلام بانکدار در بانک تجارت سپرده‌های بالای ۲۰ میلیون تومان ۱۸ درصد و کمتر از۲۰ میلیون تومان ۱۵ درصد سود دریافت می‌کنند که این نرخ کاملا مطابق با نرخ سود در بانک سینا بوده و به نرخ سود سپرده در بانک ملت نزدیک است؛ زیرا در بانک ملت نیز برای سپرده‌های یک‌ساله سود ۱۵ درصدی در نظر گرفته شده است اما در کنار آن اوراقی با ۱۸ درصد سوددهی هم برای سپرده‌گذاران وجود دارد.

سوددهی براساس MBA روز

در شانزدهمین بانکی که به آن مراجعه می‌کنم، می‌شنوم: «اگر۲۰ تا صد میلیون پول داشته باشید، ۱۷ درصد و اگر بالای صد میلیون داشته باشید، ۲۰ درصد سود دریافت می‌کنید». اینها گفته‌های بانکداری در یکی از باجه‌های بانک انصار است. از او می‌پرسم: مگر قانون نرخ سپرده ۱۵درصد نیست؟! او می‌گوید: « ۱۵درصد سود هم داریم اما زمانی که مبلغ سپرده شما کمتر از ۲۰ میلیون تومان باشد». در بانک مهراقتصاد سپرده‌ها فقط به‌صورت ماه‌شمار هستند؛ آن‌هم با سودی ۲۰درصدی برای سپرده‌های بالای صدمیلیون تومان. برای سپرده‌هایی با مبلغی کمتر از این، مطابق با قانون سود ماه‌شمار با نرخی ۱۰درصدی در نظر گرفته شده است. بانک هجدهم بانک سرمایه است که برای سپرده‌هایی با مبالغ مختلف نرخ‌های متفاوتی تعریف کرده است. متصدی باجه بانک سرمایه دراین‌باره تصریح می‌کند: «اگر مبلغ سپرده تا ۱۰ میلیون تومان باشد، ۱۸ درصد، ۱۰ تا ۲۰ میلیون تومان ۱۹درصد و ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان ۲۰ درصد نرخ سود سپرده شماست. مزیت ما در این است که نرخ شکست ما بسیار پایین‌تر از سایر بانک‌هاست؛ این صورت که اگر پیش از سه ماه پول خود را برداشت کنید، ۱۷.۵درصد سود به‌صورت روزشمار به شما تعلق می‌گیرد؛ بعد از سه ماه هم نرخ شکست نداریم». آخرین بانکی که به آن مراجعه می‌کنم بازهم حاکی از وجود نرخی بالای ۲۰ درصد برای سوددهی در میان بانک‌ها است. بانک ایران‌زمین که یک بانک غیردولتی است، برای سپرده‌های کمتر از ۱۰ میلیون تومان ۱۵درصد و برای بالاتر از آن سودی ۲۰درصدی در نظر گرفته است. بانکدار بانک ایران‌زمین می‌افزاید:«صندوقی هم داریم که قادر است ۲۰ تا ۲۲ درصد به شما سود بدهد. این صندوق تقریبا شبیه روزشمار است و براساس MBA روز محاسبه خواهد شد؛ یعنی سازوکاری تقریبا شبیه بورس دارد».

نرخ سود سپرده باید ۲ درصد بالای نرخ تورم باشد

بهاءالدین حسینی‌هاشمی، کارشناس اقتصادی درباره نرخ سود مصوب سپرده‌های مدت‌دار با اشاره به اینکه سود سپرده‌ای که تعیین شده، دستوری است و مبتنی بر بازار نیست، تصریح می‌کند: زمانی که تورم پایین آمد، دولت و بانک مرکزی اصرار داشتند سود بانکی نیز هم‌زمان با آن باید پایین بیاید؛ حالا که تورم بالا رفته و رکورد زده است، باز معتقدند که سود بانکی پایین بیاید! اگر آن قاعده را قبول دارند، باید طرف دیگر آن را هم قبول کنند. نرخ را بازار عرضه و تقاضای اعتبار باید تعیین کند. درحال‌حاضر با تورم ۴۰درصدی حتی اگر کسی ۲۰ درصد هم سود بگیرد بازهم ۲۰ درصد متضرر شده است. اگر سود سپرده‌ها کاهش یابد، این پول‌ها به بازارهای مختلف سرازیر شده و باعث هرج‌ومرج و تلاطم در بازارهای دیگر می‌شود. کمااینکه این کار را هم کرده است؛ بازار ملک، ارز، خودرو، طلا و.. نمونه‌های آن هستند. به همین دلیل بانک مرکزی هم طبق قانونی نانوشته با آنان مدارا می‌کند. این کارشناس اقتصادی همچنین اذعان می‌کند: تقاضای پول و تسهیلات برای بانک‌ها زیاد است، بانک‌ها با کسری مواجه هستند و اکثر بانک‌ها حسابشان در بانک مرکزی اصطلاحا قرمز است؛ یعنی اضافه برداشت دارند.تقاضا که برای اعتبار زیاد باشد نرخ تسهیلات بالا می‌رود، وقتی نرخ تسهیلات بالا رود باید نرخ سپرده‌ها هم بالا رود؛ این را مشتریان متوسط به بالای بانک‌ها فهمیده‌اند، پس برای بانک‌ها شرط گذاشته‌اند و بانک‌ها هم متأسفانه در شرایط ناسالمی از نظر سپرده‌گیری قرار دارند و مجبورند رضایت مشتریان را به روش‌های مختلف جلب کنند تا مشتریانشان را نگه دارند. او می‌افزاید: درباره تسهیلات هم وضع همین است. نرخ تسهیلات ۱۸ درصد است، ولی آنان که از بانک تسهیلات می‌گیرند، این راه را به‌گونه‌ای می‌روند که تا ۲۴.۲۵ درصد سود می‌گیرند. حسینی هاشمی با بیان اینکه نرخ تورم بالاست و تعیین نرخ سود باید بر مبنای نرخ آن و حتی دو درصد بالای تورم باشد تا تعادل در بازار پول حفظ شود، ادامه می‌دهد: در این شرایط سپرده‌گذار توقع سود بالاتر دارد. سپرده‌های کوتاه‌مدت هم طبیعتا ۱۰درصد باقی نمی‌مانند آن هم اکنون بالای ۱۵ درصد رفته است. جرائم را هم به عنوان امتیاز برداشته‌اند. فرار سپرده از بانکی به بانک دیگر و رقابت ناسالم بین بانک‌ها موضوعاتی است که ظاهرا بانک مرکزی از آن آگاه است. بانک مرکزی تا نرخ ۲۰ درصد را اغماز کرده و تا به حال سکوت کرده است. اگرچه رئیس کل بانک مرکزی دائم به بانک‌ها هشدار می‌دهد اما من فکر می‌کنم که این واقعیت را می‌داند که وقتی تورم بالای ۴۰ درصد است، نرخ سود سپرده نمی‌تواند ۱۵ درصد یا ۱۰ درصد باشد.

برداشتن جریمه‌ها درست نیست

همچنین کامران ندری، دیگر کارشناس اقتصادی، بیان می‌کند که رعایت مصوبه شورای پول و اعتبار در شرایط فعلی اثرات منفی در اقتصاد خواهد داشت. او تصریح می‌کند: نرخ‌های دستوری در این مصوبه سرعت گردش پول را بالا می‌برد و براساس آن کسی تمایل به حفظ ارزش پول، دارایی‌ها و سپرده‌های بانکی نخواهد داشت، پس به سراغ سرمایه‌گذاری به سمت سایر بازارها می‌رود، از جمله طلا و ارز و سکه و... که به بخش تولید کمکی نمی‌کند. وقتی مردم رو به پس‌انداز به شکل ارز یا زمین می‌آورند به این معناست که زمینی که می‌توانست در راه تولید به کار گرفته شود، به هدر رفته است یا ارزی که می‌توانست در صادرات هزینه شود در خانه‌ها بی‌استفاده مانده است. بنابراین این‌گونه سیاست‌های پول و اعتبار تبعات منفی دارد. ندری معتقد است که میان سپرده‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت تفاوت وجود دارد؛ لازم است به سپرده‌های کوتاه‌مدت سود بسیار کمی تعلق گیرد، چراکه اگر سپرده‌گذاران سود می‌خواهند باید از پولشان برای مدت طولانی‌تری چشم بپوشند.

ادامه در صفحه ۶

بازتاب

توضیح درباره یک گزارش

● در پی انتشار مطلبی با تیتر «اداره صندوق‌های استراتژیک با سرپرست» در شماره ۳۵۰۸ روزنامه «شرق» عباس اورنگ کارشناس اقتصادی در مطلبی، مطرح کرد:همان‌گونه که انتخاب مدیرعامل جزء وظایف وزیر بوده استفاده از ظرفیت تعیین سرپرست تا شناسایی فردی توانمند برای اداره صندوق‌های بازنشستگی از اختیارات و اتفاقا فرصتی مناسب جهت انتخاب اصلح است.نباید بی‌توجه بود که ماده ۱۷ قانون ساختار نظام جامع ایراد اساسی دارد و مدارک تحصیلی مطروحه در تبصره ۱ ماده ۱۷ قانون ساختار خیلی مبهم هستند و نمی‌تواند جامع و مانع باشد. به نظر می‌رسد قانون ایرادات اساسی دارد و شاید عمده‌ترین مانع انتخاب سریع و قاطع مدیرعامل توسط وزرای مختلف همین ایرادات اساسی به قانون باشد. اساسا ورود این‌قدر جزئی به قانون‌نویسی شایسته تعیین و در هیچ کجای کشور سراغ نداریم که در کشور برای انتصاب مدیر یا مسئولی در متن قانون رشته تحصیلی تعیین شده باشد و این موارد معمولا در حدود آیین‌نامه‌نویسی تعیین می‌شود.به‌طور مثال در متن قانون اشاره به رشته اقتصاد شده است. رشته اقتصاد گرایش‌های مختلفی دارد مثلا با این تعریف می‌توان یک نفر فارغ‌التحصیل رشته اقتصاد کشاورزی را برای اداره صندوق‌ها تعیین کرد و این انتخاب خلاف قانون نیست یا مثلا عنوان شده است گروه پزشکی، با این اوصاف چنانچه یک دندان‌پزشک یا متخصص زنان و زایمان برای صندوق بازنشستگی یا فولاد و بیمه روستاییان و عشایر انتخاب شود انتخاب خلاف قانون نیست از این رو چگونه متوان از این قانون دفاع کرد. واقعا منظور از رشته تحصیلی مالی در قانون چیست؟ اگر منظور حسابداری است که تصریح شده است، اگر مدیریت مالی است که زیرمجموعه رشته مدیریت قبلا مشخص شده است، اگر منظور امور اقتصادی است که اقتصاد نیز به طور عام تصریح شده است پس منظور از مالی چیست یا مثلا رشته مدیریت به‌طور عام تصریح شده است؛ آیا مدیریت آموزشی نیز در تعریف می‌گنجد یا خیر؟به‌طور مثال سازمان تأمین اجتماعی سازمانی با گستردگی بسیار زیاد در حوزه اجتماعی، بیمه‌گری، شرکت‌داری و امور درمانی و... است؛ آیا می‌توان مدعی بود یک پزشک می‌تواند در همه این حوزه‌ها متخصص و توانمند باشد.یا به‌طور مثال چه مفهومی دارد که هیئت امنا که محل سیاست‌گذاری کلان صندوق‌های بیمه و بازنشستگی در صندوق‌های مختلف است، یکی باشد. اگر طبق تعریف قانون قرار باشد اعضای غیردولتی به نسبت افراد تحت پوشش نمایندگان صندوق‌ها تعیین شود چه قیاسی می‌توان بین افراد تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی و صندوق‌های کوچک مثل صندوق فولاد در نظر گرفت. یا چه سنخیتی بین بیمه‌شدگان تحت پوشش صندوق عشایر و صندوق فولاد و صندوق بازنشستگی و تأمین اجتماعی وجود دارد که نمایندگان منتخب افراد تحت پوشش آنها یکی باشد. شایسته است مجلس محترم ماده ۱۷ قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی را مجددا بازنگری کند.

گذر

هیئت وزیران با پیشنهاد اتاق بازرگانی موافقت کرد

● هیئت وزیران در مصوبه‌ای با پیشنهاد اتاق بازرگانی تهران مهلت ارسال تأییدیه‌های مربوط به تجدید ارزیابی دارایی‌های اشخاص حقوقی مقرر در ماده ۱۷ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات را تا پایان سال جاری تمدید کرد.پیگیری‌های اتاق تهران سرانجام به نتیجه رسید و هیئت وزیران به پیشنهاد اتاق بازرگانی تهران و به استناد اصل یکصدوسی‌وهشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مهلت موضوع ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۷ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات را «تا پایان سال ۱۳۹۸» تمدید کرد.اتاق بازرگانی تهران با توجه به عدم آگاهی عوامل حسابداری فعالان صنعت از جزئیات آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۷ در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات، در نامه‌ای خطاب به معاون اول رئیس‌جمهور درخواست تمدید مهلت مذکور در ماده ۱۰ این آیین‌نامه را تا پایان سال ۱۳۹۸ کرده بود.